

"Şeriatın nazarı ise, evvela ve bizzat saadet-i uhreviyeye bakar; ikinci derecede, ahirete vesile olmak dolayısıyla, dünyanın saadetine nazar eder." Buradan Müslümanların geri kalmasının semavi bir hakikatten kaynaklandığı manası çıkar mı?

Aksine, Müslümanların geri kalmasının en birinci ve en mühim sebebi, **hırs ile dünyaya saldırmalarıdır.**

"Ey divane baş ve bozuk kalb! Zanneder misin ki Müslümanlar dünyayı sevmiyorlar veyahut düşünmüyorlar ki fakr-ı hale düşmüşler; ve ikaza muhtaçtırlar, ta ki dünyadan hissesini unutmasınlar?"

"Zannın yanlıştır, tahminin hatadır. Belki hırs şiddetlenmiş; onun için fakr-ı hale düşüyorlar. Çünkü müminde hırs sebab-i hasârettir ve sefalettir. **الْحَرِيصُ خَائِبٌ خَاسِرٌ durub-u emsal hükmüne geçmiştir."(1)**

"Şu hadisatin sırrı şudur ki: Nasıl ki bir ekmeğin vücudu, tarla, harman, değirmen, fırına terettüp eder. Öyle de tertib-i eşyada bir teenni-i hikmet vardır. Hırs sebebiyle, teenni ile hareket edilmediği için, o tertipli eşyadaki manevi basamakları muraat etmez; ya atlar, düşer veyahut bir basamağı noksan bırakır, maksada çıkamaz."(2)

Hırs, Allah'ın kâinattaki tertip ve nizamını ihmal ederek neticeye acelelikle ulaşma çabasıdır.

Hırsın ana unsurları ise şunlardır: Hırsızlık, rüşvet, kumar, faizcilik, şans oyunları, tembellik, vurgunculuk, hile, aldatma, ölçü ve tartıda kandırma, gasp, haraç kesme vesaire. Dikkat edilirse bu sayılanların hepsi emeksiz, çalışmadan, üretmeden zengin olma yollarıdır.

Dürüstlük, çalışkanlık, ticaret, ziraat, sanayi gibi yollar ise, fitrî ve âdetullaha muvafık zengin olma yollarıdır. .

"Hırs, sebab-i haybettir ve illet ve zilletir ve mahrumiyet ve sefaleti getirir."(3)

Üstadımızın da ifade ettiği gibi, hırs ile dünyaya saldırmanın neticesi fakirlik, mahrumiyet, acizlik ve alçaklıktır.

"İşte bu esaslara binaen, ehl-i İslam dünyaya ve hırsla sevk etmeye ve teşvik etmeye muhtaç değildirler. Terakkiyat ve asayişler bununla temin edilmez."

"Belki mesailerinin tanzimine ve mâbeynlerindeki emniyetin tesisine ve teavün düsturunun teshiline muhtaçtırlar. Bu ihtiyaç da dinin evâmîr-i kudsiyesiyle ve takva ve salâbet-i diniye ile olur."(4)

Bununla beraber, bu zamanda Allah'ın dinini yüceltmenin bir yolu da maddi terakkidir. Müslümanların bu gücü ihmal etmeleri asla doğru olmaz.

Müslümanların maddeten terakkisi için gerekli olan maddeler şunlar:

"Mesailerinin Tanzimi"

Bütün dünyada, mesailerin tanzimine, taksim-i amale/iş bölümüne ve ihtisasa çok ehemmiyet verilmektedir. Kim, hangi işi yapacaksa, daha başlangıçta tespit edilmekte ve o istikamette meleke sahibi olunmaya çalışılmaktadır. Bütün ömrünü aynı konu üzerinde harcayan ve himmetini belli bir noktaya teksif eden bir kimsenin ilerleyip muvaffak olması gayet tabiidir.

"Mâbeynlerindeki Emniyetin Tesisi"

Mesai yapacağınız insanlar, ne kadar işlerinin ehli olurlarsa olsunlar, güvenilir ve dürüst olmazlarsa işler yürümez. Bu nedenle fâsıklarla, fenalıktan sıkılmayanlarla, kötülükleri aşikâre bir surette işleyenlerle, işlediği kötülüklerle iftihar edenlerle, yaptığı zulümlerden lezzet alanlarla mesai birliği yapılmaz. Yapılırsa zarar görüleceği açıktır.

"Teavün Düsturunun Teshili"

Başarılı ve uyum içerisinde çalışabilmesi için; ehil olmak ve iş bölümü yapmak gibi temel şartların yanında, çalışanların birbirlerine karşı ihlâslı ve samimi olmalarına, hüsnüzanla bakmalarına, birbirleriyle dayanışmalarına, yardımlaşmalarına, himmet ve dua etmelerine, mesai taksimi kaidesine göre hareket etmelerine ihtiyaç vardır.

Yukarıda ifade edildiği gibi, **"Bu ihtiyaç da dinin evâmîr-i kudsiyesiyle ve takva ve salâbet-i diniye ile olur."**

Dipnotlar:

- 1) bk. [Lem'alar, On Yedinci Lem'a.](#)
- 2) bk. [Mektubat, Yirmi İkinci Mektup, İkinci Mebhas.](#)
- 3) bk. [age.](#)
- 4) bk. [Lem'lar, On Yedinci Lem'a.](#)